

Témata kognitivní psychologie

základní myšlenka: lidské poznávání je zpracování informací – **informační paradigm**,
lidský poznávací aparát jako počítačový procesor – **počítačová metafora**

ARCHITEKTURA POZNÁVACÍHO APARÁTU

vzestupné sestupné
procesy procesy
(datově (pojmově
řízené) řízené)

PAMĚŤ

Můžeme něco opravdu zapomenout?

Sv. Augustin – Vyznání (324, 314)

psychoanalýza

PAMĚŤ

Základní druhy paměti

Explicitní – implicitní

Deklarativní - nedeklarativní

Sémantická – epizodická (autobiografická, ...)

PAMĚŤ

Teorie sémantické paměti

Teorie paměťových skladů (Atkinson, Schiffrin)

senzorická p. (echoická, ikonická)

krátkodobá p.

dlouhodobá p.

PAMĚŤ

Teorie pracovní paměti (Baddeley)

Fonologický okruh

Vizuálně-prostorový náčrtník

PAMĚŤ

Zapomínání

-Vytěsnění (Freud)

-Interference (proaktivní, retroaktivní)

Amnézie (retrográdní, anterográdní)

Demence

Hermann Ebbinghaus – zapomínání v čase

Co ovlivňuje zapamatování

- Míra opakování

Co ovlivňuje zapamatování

- Organizace materiálu, propojenost jednotlivých částí

Co ovlivňuje zapamatování

- Smysluplnost materiálu; možnost shlukování štěpů do smysluplných celků

Co ovlivňuje zapamatování

7 – 3 – 2 – 1 – 6 – 0 – 6 – 1 - 0

Co ovlivňuje zapamatování

732 – 160 – 610

Co ovlivňuje zapamatování

- Kontext (místo, atmosféra, ...)

Co ovlivňuje zapamatování

- Emoce – např. PTSD

Co ovlivňuje zapamatování

- Zapojení vlastní osoby (sebereferenční efekt) – využití v pedagogice, ...

Co ovlivňuje zapamatování

- představivost; využití v mnemotechnice
- Eidetická představivost

Vybavování autobiografických událostí

-často na základě konstruování podle dominantních událostí

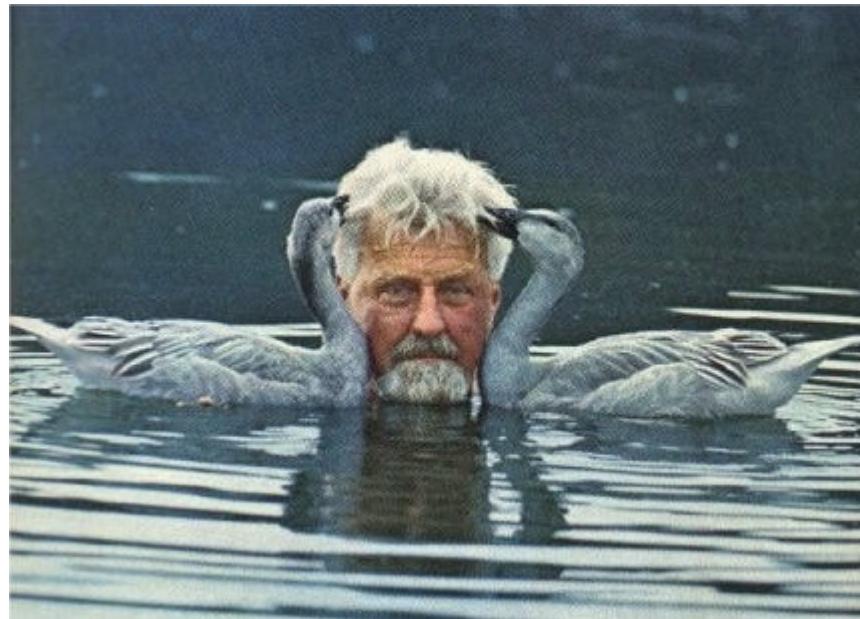
- „flashbulb“ vzpomínky

Co ovlivňuje zapamatování

- ne/dokončenost úlohy, efekt Zeigernikové (např. soap opery)

Druhy učení

- senzitiace, habituace
- vtiskávání (imprinting), K. Lorenz

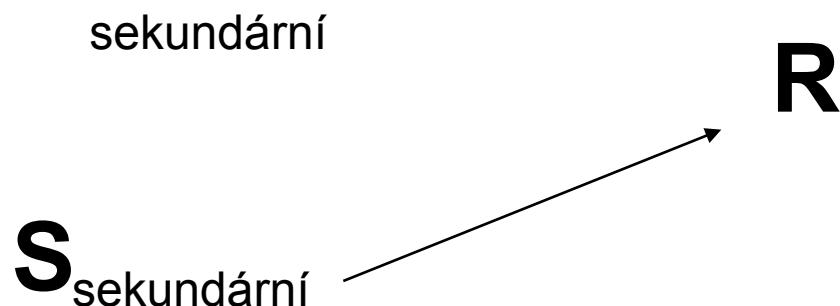
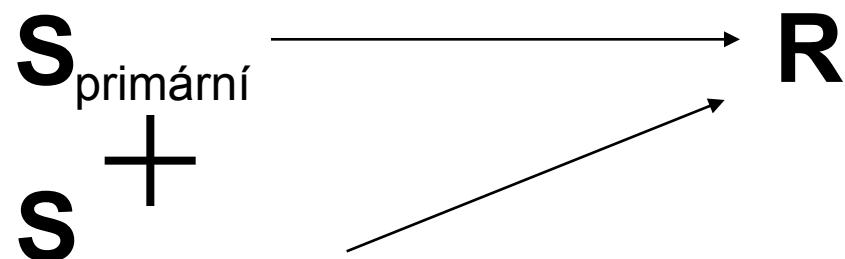
Druhy učení

-Podmiňování primární

$$S_{\text{primární}} \longrightarrow R$$

Druhy učení

-Podmiňování sekundární

Podmiňování hodnoty peněz

Druhy učení

-Podmiňování operantní/instrumentální (B. Skinner); aktivita organizmu, učení se na základě konsekencí chování

pověrčivost, obsedantně kompluzivní porucha

Druhy učení

-Pojmové učení

Druhy učení

- Sociální učení (A. Bandura)

<http://www.youtube.com/watch?v=zerCK0IRjp8>

ČR PLUS –Cestopis evoluce (26.7.2014 – Marek Vácha)

<http://hledani.rozhlas.cz/iRadio/?query=&reader=&stanice%5B%5D=%C4%8CRo+Plus&porad%5B%5D=Leonardo+Plus&offset=10>

1. Proč je problematické měřit psychické vlastnosti jako je inteligence?
(Co o tom říká Stephen J. Gould?)
2. Jaké skupiny obyvatelstva byly/mohou být inteligenčními testy diskriminovány?
Vyjmenujete alespoň 3 skupiny/příklady

.....

Nepovinně:

3. Proč se obhájci eugeniky často odkazují na teorii g-faktoru inteligence
- např.: Bakalář, P. (2003). Tabu v sociálních vědách. Votobia.

- a) 4 - 9 - 2 - 3 - 5
 - b) 8 - 5 - 2 - 3 - 9 - 7
 - c) 2 - 7 - 3 - 1 - 8 - 6 - 9
 - d) 6 - 2 - 8 - 1 - 9 - 4 - 3 - 5
 - e) 9 - 6 - 1 - 3 - 7 - 2 - 5 - 4 - 8
 - f) 5 - 2 - 4 - 1 - 3 - 8 - 6 - 9 - 7 - 2
 - g) 6 - 9 - 7 - 1 - 4 - 8 - 2 - 5 - 7 - 1 - 9
-
- h) H - T - K - L - G
 - i) G - L - F - M - K - H
 - j) F - H - G - T - L - N - D
 - k) G - K - D - G - F - T - H - N
 - l) O - T - D - H - N - D - F - L - K
 - m) G - F - T - H - K - O - D - M - U - L

Postel
Odpočinek
Unavený
Sen
Ukolébavka
Polštář
Budit
Chrápat
Pokrývka
Podřimovat
Šlofíček
Relax
Klid
Zívat
Ospalý
Měkký
Haiat

Lampa
Javor
Průduch
Zima
Strop
Odpad
Právník
Oceán
Pohovka
Bouře
Koruna
Hora
Vagón
Zvonek

<http://www.youramazingbrain.org.uk/testyourself/eyewitness.htm>